

Bruksela, 14 grudnia 2020 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0136(COD)

9980/1/20
REV 1 ADD 1

CADREFIN 186
RESPR 48
POLGEN 129
FIN 518
CODEC 700
PARLNAT 135

UZASADNIENIE RADY

Dotyczy: Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia
ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu
Unii

- Uzasadnienie Rady
- przyjęte przez Radę w dniu 14 grudnia 2020 r.

I. WPROWADZENIE

1. 2 maja 2018 r. Komisja przyjęła pakiet wniosków dotyczących wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027. Pakiet ustawodawczy zawierał wniosek dotyczący nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, którego podstawą prawną był art. 322 ust. 1 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. 12 lipca 2018 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przyjął opinię w sprawie wniosku¹.
3. Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w pierwszym czytaniu 4 kwietnia 2019 r.
4. Rada i Parlament Europejski rozpoczęły negocjacje w październiku 2020 r. z myślą o osiągnięciu wczesnego porozumienia w drugim czytaniu. Negocjacje zakończyły się pomyślnie 5 listopada 2020 r. – Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie co do tekstu kompromisowego.
5. 12 listopada 2020 r. przewodniczący Komisji Budżetowej (BUDG) i Komisji Kontroli Budżetowej (CONT) Parlamentu Europejskiego wysłali pismo do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli, w którym oświadczyli, że w przypadku gdy Rada prześle formalnie Parlamentowi Europejskiemu swoje uzgodnione stanowisko w wersji zweryfikowanej przez prawników lingwistów, zalecą oni, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu.
6. 16 listopada 2020 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził kompromisowy tekst rozporządzenia w wersji uzgodnionej przez obie instytucje.

¹ Dok. ST 11707/18 – Dz.U. C 291 z 17.8.2018, s. 1.

II. CEL

7. Z rezultatu negocjacji wynika, że celem rozporządzenia jest ustanowienie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii w przypadku gdy naruszenia zasad praworządności w państwie członkowskim wpływają lub stwarzają poważne ryzyko wpływu – w sposób wystarczająco bezpośredni – na należyte zarządzanie finansami w ramach budżetu Unii lub na ochronę interesów finansowych Unii.
8. Mechanizm ten zapewniłby proporcjonalność wszelkich podejmowanych środków oraz narzędzia służące wzmocnieniu ochrony odbiorców końcowych lub beneficjentów.
9. Procedura przyjmowania i wycofywania środków zapewniałaby również poszanowanie zasad obiektywności, niedyskryminacji i równego traktowania państw członkowskich i powinna być prowadzona z zastosowaniem bezstronnego i opartego na dowodach podejścia. W szczególności każde państwo członkowskie objęte procedurą prowadzącą do ewentualnego przyjęcia środków miałoby możliwość przedstawienia swoich uwag dotyczących ustaleń, zaproponowania środków zaradczych oraz przedstawienia uwag na temat proporcjonalności przewidywanych środków.
10. Uprawnienia wykonawcze do przyjmowania i wycofywania środków zostałyby powierzone Radzie, która powinna stanowić na podstawie wniosku Komisji.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

A. Uwagi ogólne

11. W następstwie głosowania na posiedzeniu plenarnym Parlament Europejski i Rada przeprowadziły negocjacje w celu zawarcia porozumienia w drugim czytaniu na podstawie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, którego brzmienie Parlament byłby w stanie zatwierdzić. Tekst stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty między współprawodawcami.

B. Kwestie kluczowe

12. Główne elementy kompromisu osiągniętego z Parlamentem Europejskim przedstawiono poniżej:
- doprecyzowano i wzmocniono charakter tego mechanizmu w odniesieniu do ochrony budżetu Unii;
 - określono bardziej szczegółowo warunki przyjęcia środków;
 - zwiększono ochronę odbiorców końcowych i beneficjentów;
 - określono szczególną rolę Parlamentu Europejskiego;
 - rozszerzono zakres środków w celu zapewnienia, by mechanizm warunkowości miał zastosowanie do zasobów przydzielanych za pośrednictwem Next Generation EU oraz w przypadkach gdy budżet Unii jest wykonywany za pomocą pożyczek i innych instrumentów gwarantowanych przez budżet Unii;

- poprawiono efektywność procedur przyjmowania lub wycofywania środków;
- ustanowiono, że środki będą przyjmowane i wycofywane w drodze decyzji wykonawczej Rady stanowiącej większością kwalifikowaną na podstawie wniosku Komisji;
- wprowadzono nową klauzulę dotyczącą składanego po trzech latach sprawozdania.

IV. PODSUMOWANIE

13. Stanowisko Rady w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty w negocjacjach między Parlamentem Europejskim a Radą, prowadzonych przy wsparciu Komisji. Kompromis ten został potwierdzony pismem przewodniczących parlamentarnych komisji BUDG i CONT do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli z 12 listopada 2020 r.
